

Voorjaarsnota 2021

NIEUWE ONTWIKKELINGEN EN BELEID

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding.....	3
2. Actualiteiten	6
3. Autonome ontwikkelingen en nieuw beleid.....	11
Programma: Veiligheid	12
Programma: Openbare ruimte	13
Programma: Economische structuur, toerisme en recreatie	15
Programma: Onderwijs en kinderopvang	17
Programma: Cultuur en sport	18
programma: Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening.....	20
Programma: Duurzaamheid	23
Programma: Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	25
Programma: Dienstverlening.....	27
Programma: Bestuur en organisatie	28
Programma: Gemeentefinanciën	30
4. Financiële situatie en meerjarenperspectief	34
5. Uitgangspunten begroting 2022 en meerjarenbegroting	39

Gemeente Gennep

Ellen Hoffmannplein 1, Postbus 9003, 6590 HD Gennep

T (0485) 49 41 41 • E gemeente@gennep.nl • www.gennep.nl

Zaaknummer 503283 | Vastgesteld door het college van B&W d.d. 15 juni 2021 |

Vast te stellen door gemeenteraad van Gennep d.d. 19 juli 2021

1. INLEIDING

SAMENVATTING

Inleiding

Voor u ligt de Voorjaarsnota 2021 ter voorbereiding op de Begroting 2022 en de Meerjarenbegroting 2023-2025. De voorjaarsnota is het moment voor aanpassingen van bestaand beleid, het opvoeren van autonome ontwikkelingen en het initiëren van nieuw beleid. De nota vormt de opmaat naar de begrotingsbehandeling. Deze vindt plaats op 8 november 2021.

In onze financiële verordening staat dat de raad in juli de financiële kaders van de ontwerpbegroting met beleidsvoornemens voor het volgende begrotingsjaar en de meerjarenraming en actualisatie van het lopende begrotingsjaar vaststelt.

COVID-19

Het afgelopen jaar is vooral gedomineerd door de COVID-19-crisis. Het persoonlijk en maatschappelijk leven is hierdoor geraakt. Als gemeente hebben we, mede gesteund door het Rijk, getracht op een zo goed mogelijk manier onze gemeenschap door deze moeilijke periode te loodsen. In onze dienstverlening en door financiële ondersteuning aan individuen en maatschappelijke organisaties hebben we daar waar mogelijk de helpende hand geboden. Met het vorderen van de vaccinatiegraad hopen we in de loop van dit jaar weer terug te gaan naar het nieuwe normaal. De gevolgen van COVID-19 laten zich in de tijd niet snel uitwissen. In financiële zin is er op dit moment weinig met zekerheid te stellen. In hoeverre er sprake is van structurele gevolgen ligt in de toekomst en wordt vooral bepaald door de mate waarin de economie wordt geraakt. In deze voorjaarsnota zijn nog geen structurele effecten verwerkt.

Herijking gemeentefonds

Op financieel vlak hangt de herijking van het gemeentefonds als een donkere wolk boven ons. In de eerste voorstellen voor herverdeling ontstaat een nadelig effect van ruim € 2 miljoen. Vanaf 2023 zou dit jaarlijks circa € 260.000 minder algemene uitkering betekenen. De volledige effectuering doet zich uiterlijk in 2030 voor, maar vooralsnog is er vooral veel onzekerheid. Het advies van de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB), de voorstellen van het kabinet naar aanleiding van de claim voor een hogere bijdrage voor jeugdzorg en WMO en de actualisatie van de cijfers moeten nog worden afgewacht.

Collegeprogramma nagenoeg gerealiseerd

Net als in de voorgaande jaren vormen het Coalitieakkoord en het Collegeprogramma 2018-2021 'Volle kracht vooruit' de uitgangspunten voor deze voorjaarsnota. In de achterliggende jaren is het merendeel van onze ambities gerealiseerd of in gang gezet. Ten opzichte van de voorgaande jaren is deze voorjaarsnota dan ook als relatief beleidsarm te betitelen. We willen afmaken wat we in gang gezet hebben. Daarom volgen we ook nadrukkelijk de realisatie van de overgehevelde budgetten en de in uitvoering zijnde kredieten. Maatschappelijke ontwikkelingen en wettelijke verplichtingen kunnen tot aanpassingen leiden. Daarvoor vinden bijstellingen plaats op grond van volumeaanpassingen in relatie tot de autonome ontwikkelingen van de gemeente. Het kan dan gaan om aanpassingen aan zowel de uitgaven- als inkomstenkant.

De belangrijkste financiële uitgangspunten

In de voorliggende voorjaarsnota zijn enkele uitgangspunten gekozen die van invloed zijn op het saldo van de (meerjaren)begroting. De belangrijkste zijn:

- de herijking van het gemeentefonds is nog niet vertaald gezien de grote onzekerheden.
- in lijn met het vorig jaar ingezette beleid is voor eenmalige uitgaven dekking gezocht binnen de algemene vrije reserve.
- voor de OZB is het volumebeleid niet toegepast.
- de meicirculaire 2021 is niet financieel vertaald.

Financiële effecten Voorjaarsnota 2021

De Voorjaarsnota 2021 leidt tot een relatief beperkt financieel beslag. In de uitwerking van de voorstellen van de voorjaarsnota is kritisch gekeken naar de mogelijkheden om binnen de bestaande financiële middelen te komen tot de realisatie van het voorgenomen beleid ('oud voor nieuw'). Daarbij is ook in ogenschouw genomen dat we jaarlijks budgetten overhevelen. We willen deze budgetten zo volledig mogelijk benutten.

Stand begrotingsexploitatie met nieuw beleid en verwachte stand begrotingsexploitatie				
	2022	2023	2024	2025
Stand primitieve begroting 2021	-170.000	-161.000	111.000	150.000
Bijstelling 2 ^e trimesterrapportage 2020	42.000	82.000	82.000	82.000
Aankoop en verbouw Trafohuisje	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Bijstelling 1 ^e trimesterrapportage 2021	-142.000	-88.000	-95.000	-95.000
Stand na 1^e trimesterrapportage 2021	-271.000	-168.000	97.000	136.000
Bijstelling voorjaarsnota 2021	-100.000	-7.000	55.000	143.000
Aanwending algemene vrije reserve	200.000	45.000	20.000	0
Stand na voorjaarsnota 2021	-171.000	-130.000	172.000	279.000

LEESWIJZER

Hoofdstuk 2 is voor de eerste maal in deze vorm in de voorjaarsnota opgenomen. In dit hoofdstuk beschouwen we wel enkele aspecten die we van grote relevantie achten en/of een ruimere strekking hebben dan één programma. In de voorliggende nota gaat het om de herijking van het gemeentefonds, gevolgen COVID-19, onderzoek sociaal domein en realisatie taakstellingen.

In hoofdstuk 3 zijn per programma de nieuwe ontwikkelingen opgenomen. Als een nieuwe ontwikkeling/beleid geen financiële consequentie heeft, dan is de tabel "wat gaat het kosten/opbrengen" niet gevuld. Zijn er wel financiële consequenties dan is in de tabel een bedrag opgenomen.

In hoofdstuk 4 staan de financiële consequenties van de in hoofdstuk 2 en 3 opgenomen ontwikkelingen. Ook leest u in dit hoofdstuk hoe onze financiële situatie en het meerjarenperspectief er uitzien.

Voortbordurend op de 1e trimesterrapportage 2021 en de geactualiseerde begroting 2021 hebben we in hoofdstuk 5 de uitgangspunten voor de Begroting 2022 en Meerjarenbegroting 2023-2025 uitgewerkt. Hier gaan we ook in op de aspecten die door de provincie Limburg zijn ingebracht in de begrotingsbrief. Deze brief is relevant in het kader van het bepalen van de toezichtsvorm.

2. ACTUALITEITEN

COVID

De gevolgen van COVID-19 zullen zich op allerlei manieren en nog in vele jaren laten voelen. De impact van het virus had en heeft grote impact op het maatschappelijk en persoonlijk leven. Fysiek contact heeft een andere lading gekregen, de vanzelfsprekendheid van werken op kantoor is verdwenen en de digitalisering van de werkprocessen en de dienstverlening kreeg een ongeëvenaarde impuls.

In de loop van 2021 wordt het punt bereikt waarop het merendeel van de bevolking is gevaccineerd. Vanaf dat moment zal langzamerhand de maatschappij weer open gaan. Of daarmee het virus of de mutaties ervan voor altijd bedwongen zijn, moet worden afgewacht.

Naast de gezondheid is de economie een aspect waarvan de ontwikkeling van groot belang is. Hoe groot de economische schade van de lockdown is, moet worden afgewacht. Wat betekent dit voor de werkgelegenheid en wat is de doorwerking naar de zwakkeren in onze samenleving? Op welke manier en in welke mate wordt een beroep gedaan op ondersteuning door de gemeente? Zowel kwetsbare inwoners, (vrijwilligers)organisatie, verenigingen als ondernemers zullen zich moeten hervinden. In hoeverre dit leidt tot een structureel financieel beroep op de gemeente is daarmee niet te zeggen.

Doordat ook niets met zekerheid te zeggen is over de effecten op de algemene uitkering zullen we moeten afwachten wat er op ons afkomt. We zullen monitoren welke ontwikkelingen zich voordoen, wat dit van ons vraagt en op welke wijze zich dit financieel laat vertalen. Dit vertalen we naar de raad als daar aanleiding toe is. Dit kan tussentijds of op de vaste momenten in de P&C-cyclus.

Algemene uitkering

In de afgelopen 2 jaar is door het Rijk gewerkt aan voorstellen voor de herijking van de verdeling van het gemeentefonds. Het doel is om iedere gemeente een gelijk voorzieningenniveau te laten realiseren tegen gelijke belastingdruk. Op 29 januari 2021 is de adviesaanvraag aan de Raad voor Openbaar Bestuur (ROB) verzonden. Hieruit blijkt dat de gemeente Gennep geconfronteerd wordt met een nadelig herverdeeffect van € 2.021.619 (€ 118 per inwoner). Op basis van afspraken tussen VNG en het Rijk vinden deze gefaseerd plaats met een maximum van € 15 euro per inwoner per jaar (afgerond circa € 260.000), waardoor niet eerder dan in 2030 de volledige herverdeling geëffectueerd zou zijn.

Op dit moment is het wachten op het advies van de ROB. Hij heeft uitstel gevraagd en gekregen. Na het advies van de ROB worden consultatierondes gehouden. Wij zullen deze bijeenkomsten gebruiken om onze vragen, zorgen en kanttekeningen in te brengen. De definitieve gevolgen van de herijking zullen uiterlijk pas in de meicirculaire 2022 beschikbaar komen.

Rond de uiteindelijke herverdeling ontstaan nog vele onzekerheden.

- De ROB heeft al aangegeven dat er kanttekeningen te maken zijn bij de voorstellen. Afgewacht moet worden wat deze behelzen;
- De huidige berekening van het herverdeeffect is nog gebaseerd op de cijfers van 2017; we zijn nog in afwachting van actualisatie naar de cijfers van 2019;
- In 2025 vindt een onderzoek plaats naar de maatstaven voor de jeugdzorg. Hierdoor zou gedurende de ingroeifase al sprake zijn van een bijstelling van de methodiek;
- De herijking betreft een verdelingsvraagstuk. Daarnaast ligt er een claim van € 1,7 miljard van de VNG voor de hogere kosten WMO en jeugdzorg. Hierover moet het nieuwe kabinet zich buigen. Inmiddels is incidenteel wel geld beschikbaar gesteld. De verwachting is dat dit bij de meicirculaire 2021 beschikbaar komt.

Op basis van de huidige inzichten is het niet mogelijk een goede financiële vertaling te maken naar de Meerjarenbegroting 2023-2025. Door de provincie, zie hoofdstuk 5 van deze voorjaarsnota, wordt deze optie ook gegeven. Na het ROB-advies, de vertaling hiervan in de definitieve voorstellen, de herrekening op basis van de cijfers 2019 en duidelijkheid van het kabinet over de claim voor extra middelen jeugdzorg en WMO, is een betere inschatting te maken. Wanneer deze informatie beschikbaar is, werken we zo nodig een aanpak uit hoe om te gaan met de gevolgen. We beogen deze informatie tijdig beschikbaar te hebben voor de collegevorming.

Onderzoek sociaal domein

Het Programma Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening heeft een belangrijke maatschappelijke waarde. Een groot deel van het gemeentelijk budget wordt besteed aan het sociaal domein. Het sociaal domein staat financieel onder druk. De kosten stijgen maar de budgetten houden geen gelijke tred. Dit is een landelijke ontwikkeling. De titel van de Benchmark Nederlandse Gemeenten van BDO die begin 2021 uitkwam is veelzeggend 'Financiële situatie onhoudbaar, tekorten groeien verder, uitvoering openbaar bestuur verschaalt.' Het sociaal domein blijft volgens dit rapport het zorgenkind.

We hebben in het voorjaar van 2021 samen met een onderzoeksbureau de bestaande uitvoering geanalyseerd en ook vergeleken met andere gemeenten. Bij dit onderzoek zijn geen significante aandachtspunten gevonden: het bestaande beleid is degelijk en valt niet uit de toon bij andere (vergelijkbare) gemeenten. Er zijn ook nauwelijks ombuigingsmogelijkheden gevonden. We hadden wel een taakstelling te vervullen. Deze hebben we desondanks kunnen invullen door de verdere verbetering van de resultaten bij leerlingenvervoer, beschut werk en re-integratie. Dit zijn resultaatverbeteringen die volgen uit eerder ingezet beleid. We kunnen deze taakstelling dus invullen, maar het evenwicht blijft precair en op basis van de bevindingen van het onderzoek zullen we verbetermogelijkheden blijven zoeken. Zie ook paragraaf taakstelling WMO en jeugdzorg voor een nadere opsomming.

Het toekomstbestendig krijgen en houden van het sociaal domein is een proces van vele stappen en van grote vasthoudendheid. We moeten oud vervangen voor nieuw, maatwerkoplossingen door preventie en algemene voorzieningen. Dit is nieuw beleid, binnen bestaande budgettaire kaders. Het onderzoek biedt wel inzichten om de interne bedrijfsvoering efficiënter te laten verlopen.

Hierdoor kan de dienstverlening naar de inwoner op onderdelen sneller en eenvoudiger worden. We pakken dit voortvarend op.

Gennep is zeker niet de gemeente met de grootste problemen, maar ontkomt ook niet aan de landelijke ontwikkeling van stijgende kosten en beperkte rijksmiddelen. Gemeente Gennep werkt langs 2 routes om het sociaal domein vitaal én betaalbaar te houden:

- Samen met de regio Noord-Limburg herijken we het geheel van sturing en inkoop. We geven daarmee een impuls aan de transformatie in het sociaal domein, de kwaliteit en de beheersing van de kosten. De implementatie start per 1 januari 2022.
- In 2020 hebben we de visie op het sociaal domein in het OMO-beleid herijkt. In 2021 maken we samen met inwoners en ketenpartners een toekomstbestendige uitvoeringsagenda. In lijn met de ingezette beweging krijgen preventie, inwonerkracht en gemeenschapskracht daarin een prominente plaats.

Binnen het onderzoek is vanuit de gedachte van datagedreven werken een monitor ontwikkeld om beter inzicht te krijgen in en beter sturing te geven op de uitvoering van het sociaal domein. Deze monitor krijgt een plaats in de uitvoeringsagenda sociaal domein en we zullen deze monitor dit jaar nog verder doorontwikkelen.

Tot slot nog dit. Ten tijde van het samenstellen van de voorjaarsnota zit Nederland voor het 2e jaar in de COVID-19 crisis. Vorig jaar spraken we de verwachting uit dat de gevolgen nog lang zullen nawerken. In het afgelopen jaar hebben we de grote veerkracht van onze samenleving gezien. Ook in het sociaal domein zijn (tijdelijk) veel bakens verzet en werkwijzen aangepast, maar is de dienstverlening aan inwoners overleefd. We verwachten dit ook voor de toekomst te kunnen blijven waarmaken.

Regiodeal en Investeringsagenda

De raden in de Regio Noord Limburg hebben in 2020 de strategische regiovisie vastgesteld en daarmee besloten mee te werken aan de Regio Deal en Investeringsagenda. Het Rijk en de provincie stellen budget (respectievelijk € 17,5 en € 20 miljoen) beschikbaar voor de regio op basis van cofinanciering. Door effectuering van beide overeenkomsten wordt er de komende jaren grootschalig geïnvesteerd in de regio. Niet alleen door overheden, maar ook door marktpartijen. De Regio Deal en de Investeringsagenda zullen daarmee een extra impuls geven aan de realisatie van onze gemeentelijke ambities op fysiek en sociaal vlak. In 2021 hebben we succesvol projecten op kunnen voeren voor zowel de Regio Deal als de Investeringsagenda. De Regio Deal loopt in 2021 af. De investeringsagenda loopt nog door. In 2022 werken we in regionaal verband aan een 3^e en mogelijk nog aan een 4^e projectenvelop. Projecten met een regionaal karakter en uitstraling en die een meerwaarde hebben voor Gennep, willen we ondersteunen.

Taakstellende bezuinigingen

Structureel en reëel inzicht

In de Begroting 2021 en Meerjarenraming 2022-2024 zijn taakstellende bezuinigingen opgenomen bij de WMO en jeugdzorg en op de personeelskosten. De provincie is van mening dat de onderbouwing van de taakstellingen voor WMO en jeugdzorg niet toereikend is om te beoordelen of deze maatregelen haalbaar en hard zijn. Op basis daarvan komt zij tot bijstellingen, die van invloed zijn op het structureel en reëel evenwicht in de meerjarenbegroting. De provincie verbindt hier de consequentie aan dat we terugvallen naar het 'oude' toezichtstelsel, waarin jaarlijks de toezichtsvorm wordt bepaald.

Navolgend worden voorstellen gedaan om de taakstellingen in te vullen. De herijking van de algemene uitkering maakt de financiële toekomst onzeker. We willen de (meerjaren)begroting niet belasten met taakstellingen die lopende het jaar gerealiseerd moeten worden. Door nu de taakstelling op te lossen, geeft het saldo van deze voorjaarsnota een reëel inzicht in onze financiële positie.

Taakstelling WMO en jeugdzorg

We vullen de taakstelling als volgt in:

1. Leerlingenvervoer, structureel
Door het vervallen van een aantal routes, dalen de kosten.
2. Algemene bijstand, eenmalig 2022
De gemeente is inmiddels enkele jaren overschotgemeente. Dat betekent dat wij meer BUIG-budget ontvangen dan we aan uitkeringen uitgeven. We verwachten dat de voordelen in 2022 nog steeds doorlopen. Voor latere jaren kunnen we hierop nog geen prognose maken.
3. Beschut werk, resultaat Intos, structureel
De gemeente draagt bij in het resultaat van Intos. We voeren een actief beleid om het bedrijfsresultaat van Intos verder te verbeteren. De recente prestaties en prognoses onderbouwen een te verwachten verbeterd bedrijfsresultaat.
4. Dienstbetrekking WSW, structureel met ingang van 2023
De gemeente ontvangt ook een rijksbijdrage in onze salarisverplichtingen voor inwoners met een dienstbetrekking in de Sociale Werkvoorziening (WSW). Jaarlijks wordt deze rijksbijdrage herijkt aan de hand van lokale en landelijke ontwikkelingen in de aantallen WSW-dienstbetrekkingen. Voor Gennep pakt die herijking gunstiger uit dan tot nu toe begroot.

Overzicht taakstelling WMO & jeugdzorg (bedragen x € 1.000)				
Voorstellen	2022	2023	2024	2025
1. Leerlingenvervoer	30	30	30	30
2. Algemene bijstand	80	-	-	-
3. Beschut werken	40	40	40	40
4. Dienstbetrekkingen WSW	-	230	230	230
Totaal	150	300	300	300
Taakstelling WMO en jeugdzorg	150	300	300	300

Taakstelling personeelslasten

Met ingang van de Begroting 2020 is een taakstelling op de personeelslasten opgenomen van € 150.000 oplopend naar € 200.000 vanaf 2021 structureel. Op basis van de jaarrekeningen is gebleken dat we jaarlijks op verschillende componenten (salarissen, werkkostenregeling, studiekosten, inhuur derden, e.d.) binnen de personeelslasten onderuitputting realiseerden. Hoewel in omvang sprake is van een structureel bedrag van tenminste € 200.000 verschilt het samenstel van jaar tot jaar. Hierdoor werd het niet mogelijk geacht één specifiek onderdeel van de personeelskosten af te ramen.

In de begroting 2022 zijn we voornemens de taakstelling desondanks al direct te verwerken binnen de personeelslasten. Op basis van de rekeningresultaten van de achterliggende 3 jaren blijkt dat we jaarlijks overall nog steeds onderuitputting realiseren, maar de componenten verschillen. De loonkosten vormen het grootste onderdeel binnen de personeelslasten en hebben daarmee normaal gesproken ook de grootste fluctuaties. Lopende het begrotingsjaar wordt bij de trimesterrapportage gemonitord of de ramingen nog in lijn met de realisatie liggen. Als daar aanleiding toe is, wordt de onderuitputting op de andere componenten van de personeelslasten aangesproken.

Overzicht taakstelling personeelslasten (bedragen x € 1.000)				
Voorstellen	2022	2023	2024	2025
Personeelslasten	200	200	200	200
Totaal	200	200	200	200
Taakstelling Personeelslasten	200	200	200	200

Bijdrage Rijk kosten sociaal domein

In het kader van de herijking van het gemeentefonds worden de macrobudgetten voor de WMO en de jeugdzorg niet alleen beschouwd als een verdelingsvraagstuk, maar ook als een volumevraagstuk. In 2020 is door het onderzoeksbureau Andersson Elffers Felix (AEF) een onderzoek gedaan naar de kosten voor jeugdzorg. Uit dit onderzoek is de conclusie getrokken dat de gemeenten structureel onvoldoende middelen ontvangen voor het uitvoeren van de jeugdzorg. Tot op heden heeft het Rijk geen toezeggingen gedaan om structureel extra middelen beschikbaar te stellen voor de jeugdzorg. Voor 2021 zijn hierover wel toezeggingen gedaan. De verdeling hiervan is verwerkt in de meicirculaire.

Het uitblijven van structurele middelen was voor de VNG aanleiding een arbitragezaak aan te spannen. Hoewel het rapport ook inhoudelijk diverse aspecten aan de orde stelt, richt de aandacht zich vooral op de financiële aspecten ervan. De arbitragecommissie stelt in de uitspraak dat bij de financiële compensatie door het Rijk met ingang van 2022 het basisbedrag van € 1,9 miljard het uitgangspunt moet zijn. Indien er maatregelen worden getroffen die concrete besparingen opleveren, dan zouden die in minder gebracht kunnen worden op dat basisbedrag.

Op dit moment heeft het Rijk nog geen consequenties verbonden aan de uitspraak van de arbitragecommissie. In de meicirculaire is hier ook geen aandacht aan geschonken.

3. AUTONOME ONTWIKKELINGEN EN NIEUW BELEID

PROGRAMMA: VEILIGHEID

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Portefeuillehouder: **H. Teunissen**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Mogelijke extra kosten VRLN door loonkostenstijging en extra kosten programma brandweezorg. De verwachting is dat de begroting in juni/juli 2021 wordt vastgesteld.

Wat gaat het kosten/opbrengen

Toelichting	Investering	2022	2023	2024	2025
Regionale bijdrage VRLN		22.000	22.000	22.000	22.000
Totaal		22.000	22.000	22.000	22.000

Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid

Portefeuillehouder: **H. Teunissen**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Mogelijke extra kosten Zorg en Veiligheidshuis op basis van nog vast te stellen begroting.
- Kostenstijging wordt veroorzaakt door de herstart van een volledig operationeel Zorg en Veiligheidshuis.
- Effecten ontwikkelingen 2e tranche Regio Deal onderdeel veiligheid. Hier is vooralsnog geen duidelijkheid over. Mogelijk brengt dit extra kosten met zich mee.

Wat gaat het kosten/opbrengen

Toelichting	Investering	2022	2023	2024	2025
Mogelijke extra kosten ZVH op basis van conceptbegroting		12.000	12.000	12.000	12.000
Totaal		12.000	12.000	12.000	12.000

PROGRAMMA: OPENBARE RUIMTE

Taakveld 2.1 Verkeer, wegen en water

Portefeuillehouder: **J. van Hulsteijn**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- In 2017 is het openbare verlichtingsplan inclusief vervangingsplan vastgesteld door de raad. De eerste vervangingsfase is inmiddels uitgevoerd. Volgens planning worden in 2023 circa 750 armaturen vervangen door led-armaturen. In 2026 en 2029 worden de overige armaturen vervangen door led-verlichting.
- Zoals eerder aangekondigd en na gereed komen van de fietstunnel is het Spoorwegje aan verbetering toe. De verkeersveiligheid (met name voor fietsers) en de slechte staat van het Spoorwegje zijn aanleiding om dit gedeelte goed en verkeersveilig in te richten. Momenteel vindt een onderzoek plaats naar de beste oplossing hiervoor. Door de provincie is 50% subsidie toegezegd. Voorwaarde is dat uitvoering plaatsvindt in 2022. De kosten worden geraamd op € 2 ton waarvan € 1 ton subsidie. Het ingenieursbureau verwacht met een lean en mean aanpak een goede en veilige oplossing te realiseren. Hierbij kan gedacht worden aan een fietsstraat, waarbij de auto te gast is op het betreffende weggedeelte.
- In de vastgestelde bedrijventerreinvisie is als wens opgenomen een snelfietsroute aan te leggen tussen Gennep en Nijmegen. In 2020 is een onderzoek gedaan naar de mogelijkheden. Conclusie van dit onderzoek was dat de kosten erg hoog zijn in relatie tot het aantal fietsers dat dagelijks van de route gebruik maakt. Wel is geconstateerd dat door het oplossen van verschillende knelpunten de fietsroute richting Nijmegen verbeterd kan worden. Hoe deze knelpunten op te lossen is echter nog niet onderzocht. Een vervolgonderzoek moet hier meer inzicht in geven. De kosten hiervoor worden geschat op € 25.000. Deze route is ook in beeld voor het Nationaal Toekomstbeeld Fiets en het Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport (BO-MIRT), waardoor er kansen op subsidie zijn voor het uitvoeren van eventuele maatregelen.
- Bij het opstellen van de bedrijventerreinvisie is naar voren gekomen dat de bedrijven de wens hebben de veiligheid voor fietsers op de bedrijventerreinen te verbeteren om op die manier fietsen naar het werk te stimuleren. Dat past ook uitstekend binnen de doelen en doelstellingen van Trendsportal. In eerste instantie zal onderzocht moeten worden wat de mogelijkheden zijn, welke kosten daarmee gemoeid zijn en of het überhaupt nodig is.
- Op verzoek van de raad (14 december 2020) zijn, samen met een verkeerskundig adviesbureau, de mogelijkheden onderzocht om de verkeersveiligheid voor fietsers en voetgangers op de Zandstraat en Zuid-Oostwal te verbeteren. Tevens is binnen het ontwerp ook de wens van Arriva voor het aanpassen van enkele drempels meegenomen. Voor deze werkzaamheden zal in het najaar het aanbestedingstraject opgestart worden, waardoor de werkzaamheden op zijn vroegst in 2022 kunnen worden uitgevoerd. De kosten bedragen € 140.000 op basis van het ontwerp en de kostenraming.

Wat gaat het kosten/opbrengen					
Toelichting	Investering	2022	2023	2024	2025
Vervangen openbare verlichting	300.000			19.500	19.275
Verbeteren verkeersveiligheid Spoorwegje	100.000		5.500	5.440	5.380
Vorbereiding verbeteren fietsroute Gennep-Nijmegen		25.000			
Aanpassingen verkeersveiligheid Zandstraat	140.000		7.700	7.616	7.532
Totaal	540.000	25.000	13.200	32.556	32.187

Taakveld 2.2 Parkeren

Portefeuillehouder: **J. van Hulsteijn**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Vrachtwagenparkeren heeft regionaal en landelijk veel aandacht. Overvolle parkeerplaatsen langs de snelwegen, vrachtwagens die geparkeerd worden op plekken waar dat niet wenselijk is en vrachtwagenparkeerplaatsen zonder voorzieningen. Ook in Gennep kennen we overlast van geparkeerde vrachtwagens, bijvoorbeeld op de bedrijventerreinen en op de parkeerplaats langs de A77 bij de grensovergang. Regionaal staat deze problematiek op de agenda. Als de regionale aanpak onvoldoende oplossing biedt voor de situatie in Gennep, dan moeten we ook zelf naar oplossingen zoeken. In dat geval zal het extra kosten met zich meebrengen. Die kosten worden geschat op € 20.000 in 2023.

Taakveld 5.7-1 Openbaar groen, algemeen

Portefeuillehouder: **R. Peperzak**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Geen nieuwe ontwikkelingen/beleid.

Taakveld 5.7-2 Openbaar groen, natuurbescherming

Portefeuillehouder: **R. Peperzak**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Het Landschapsontwikkelingsplan (LOP, 2009) dat destijds samen met de gemeente Mook en Middelaar is opgesteld, is aan herziening toe. In het kader van de Omgevingswet dient dit plan geactualiseerd te worden. De geschatte kosten bedragen € 40.000. De kosten kunnen naar verwachting lager uitvallen als we dit samen met Mook en Middelaar oppakken.

Wat gaat het kosten/opbrengen					
Toelichting	Investering	2022	2023	2024	2025
Actualiseren LOP		40.000			
Totaal		40.000	0	0	0

PROGRAMMA: ECONOMISCHE STRUCTUUR, TOERISME EN RECREATIE

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling

Portefeuillehouder: **J. van Hulsteijn**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- In de Centrumvisie is de uitwerking van een Groenvisie met uitvoeringsplan voor het centrum van Gennep als actiepunt opgenomen. De Groenvisie stellen we in 2021 op. In de opdrachtverlening van de Groenvisie nemen we als randvoorwaarde op dat het uitvoeringsplan van de Groenvisie gefaseerd uitgerold moet kunnen worden. Daarnaast moet aandacht bestaan voor quick wins. De daadwerkelijke kosten voor de uitvoering van de Groenvisie en het onderhoud van het groen hebben we momenteel nog niet in beeld, aangezien de visie nog opgesteld moet worden. De uitvoering van de Groenvisie kan financieel bekostigd worden uit de voorziening kwaliteitsverbetering kernen.

Taakveld 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Portefeuillehouder: **J. van Hulsteijn**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Geen nieuwe ontwikkelingen/beleid.

Taakveld 3.4 Toeristische en recreatieve voorzieningen

Portefeuillehouder: **J. van Hulsteijn** en **R. Peperzak** (regiovisie BGGM)

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- In 2022 worden de effecten van de fiches, zoals opgenomen in het Programma Versterking Vrijetijdseconomie (het Routeboek), geëvalueerd met ondernemers en maatschappelijke organisaties. De opbrengsten van deze evaluatie leggen we aan de gemeenteraad voor. Hierbij doen we een voorstel voor het vervolg vanaf 2023. In 2022 worden de resterende middelen (€ 300.000) uit het programma ingezet voor het beleefbaar maken van het Gennep Huys.
- Tot dusver zijn de uitgaven in het kader van Gennep Wielergemeente betaald uit het Programma Versterking Vrijetijdseconomie. Gezien het feit dat daar in 2022 geen middelen voor gevraagd worden, maar we wel de inspanningen in het kader van Gennep Wielergemeente verder door willen zetten, vragen we een eenmalige bijdrage van € 35.000. Dit is onder meer voor het organiseren van de Ladies Tour, sideevents zoals bijvoorbeeld het organiseren van het TV programma Tour de L1mbourg en de bijdrage aan de provincie voor het zijn van Wielergemeente. Door deze laatste bijdrage maken we aanspraak op verschillende subsidies (bijvoorbeeld: de helft van de bijdrage krijgen we terug voor lokale wielerevenementen). Bij de evaluatie van het Programma Versterking Vrijetijdseconomie zal worden onderzocht wat de effecten van onze inspanningen in het kader van Gennep Wielergemeente zijn en hoe we daarmee in de toekomst verder willen gaan.

Wat gaat het kosten/opbrengen					
Toelichting	Investering	2022	2023	2024	2025
Gennep Wielergemeente		35.000			
Totaal		35.000	0	0	0

Taakveld 5.7-3 Speelvoorzieningen

Portefeuillehouder: **R. Peperzak**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Het speelruimtebeleid moet vernieuwd worden. In 2021 treffen we hiervoor voorbereidingen, die in 2022 geëffectueerd moeten worden in nieuw beleid. Het plan is budgetneutraal te realiseren.

PROGRAMMA: ONDERWIJS EN KINDEROPVANG

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting

Portefeuillehouder: **R. Janssen**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Geen nieuwe ontwikkelingen/beleid.

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Portefeuillehouder: **R. Janssen**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Geen nieuwe ontwikkelingen/beleid.

Taakveld 6.1 Kinderopvang

Portefeuillehouder: **R. Janssen**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Geen nieuwe ontwikkelingen/beleid.

PROGRAMMA: CULTUUR EN SPORT

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering

Portefeuillehouder: **R. Peperzak**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Geen nieuwe ontwikkelingen/beleid.

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Portefeuillehouder: **R. Peperzak**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Geen nieuwe ontwikkelingen/beleid.

Taakveld 5.3 Kunst & Cultuur

Portefeuillehouder: **R. Janssen**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Geen nieuwe ontwikkelingen/beleid.

Taakveld 5.4 Musea

Portefeuillehouder: **R. Peperzak**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Geen nieuwe ontwikkelingen/beleid.

Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed

Portefeuillehouder: **R. Peperzak**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Het erfgoedbeleid is voor het laatst geactualiseerd in 2010. Het is gewenst om dit verouderde beleid te actualiseren. Ook omdat we van start gaan met veel andere ontwikkelingen op het gebied van erfgoed zoals de canon van Gennep, de kerkenvisie, erfgoed en participatie en digitaal erfgoed. Daarnaast is het noodzakelijk dat het Monumentenadviesbureau (MAB) de inventarisatie van karakteristieke panden en gemeentelijke monumenten actualiseert. De huidige inventarisatie komt uit 2013 en is niet meer actueel. Een geactualiseerde lijst is nodig voor de verdere invulling van de Cultuurhistorische Waardenkaart en het te actualiseren erfgoedbeleid. De kosten van de inventarisatie door het MAB zijn geschat op € 15.000. Voor het actualiseren van het erfgoedbeleid is €10.000 nodig. De erfgoedverordening zal overigens al in 2021 worden geactualiseerd in verband met de nieuwe Omgevingswet.
- De Molenstichting heeft een verzoek ingediend om de meerjarige subsidie 2019-2024 voor het onderhoud van de molens (rijksmonumenten) te verlengen t/m 2026. Dit zien we als noodzakelijk voor toekomstig onderhoud. De jaarlijkse subsidie bedraagt € 15.000.

Wat gaat het kosten/opbrengen					
Toelichting	Investering	2022	2023	2024	2025
Inventarisatie en actualisatie erfgoedbeleid			25.000		
Subsidie Molenstichting					15.000
Totaal		0	25.000	0	15.000

Taakveld 5.6 Media

Portefeuillehouder: **R. Janssen**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Geen nieuwe ontwikkelingen/beleid.

PROGRAMMA: SOCIALE VOORZIENINGEN EN MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Portefeuillehouder: R. Janssen en R. Peperzak

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Met ingang van januari 2022 treedt de nieuwe Wet Inburgering in werking. Vanaf dat moment is de gemeente verantwoordelijk voor het organiseren en voor de financiering van inburgeringstrajecten voor asielmigranten (statushouders). We verwachten circa 8 aanmeldingen per jaar. Dit is budgetneutraal want wordt gedekt uit rijksmiddelen door een specifieke uitkering. Daarnaast zullen voor uitvoeringskosten nog toevoegingen aan de algemene uitkering plaatsvinden.
- Voor de gemeenschapsaccommodaties in de kernen stellen we voor om de jaarlijkse dotatie in de post 'gemeenschapsvoorzieningen' met een toevoeging van € 600.000 voor een jaar te verlengen (2023). Daarmee beschikken we over voldoende middelen om Ven-Zelderheide (project Hart Ven-Zelderheide), MFA Heijen (upgrading van d'n Toomp) en MFA Ottersum de komende jaren te kunnen realiseren.
- Wij onderzoeken samen met (lokale) partners op welke manier een algemene voorziening voor onder andere dagbesteding vormgegeven kan worden in de gemeente Gennep als compensatie van maatwerkvoorzieningen. In deze voorziening willen we dan ook meer complexe doelgroepen- complexer dan nu gangbaar is in de huidige algemene voorziening- onderbrengen. Dit gebeurt budgettair neutraal. Een deel van het budget dat nu aan maatwerkvoorzieningen (zowel 18+ als 18-) besteed wordt, zetten we in voor deze nieuwe algemene voorziening. Deze ontwikkeling is nieuw, maar wel in lijn met het OMO-beleid. Deze ontwikkeling draagt bij aan thema's als preventie, laagdrempeligheid, dichtbij de burger, flexibel, versterken voorliggend veld en de transformatiegedachte van het stimuleren van inwonerkracht en gemeenschapskracht.
- Voor de vervanging van AED's is een investering van € 30.000 noodzakelijk. De eerste AED's zijn aangeschaft in 2008. De levensduur is ruim 10 jaar. Het jaarlijkse beschikbare vervangingsbudget is niet toereikend voor het aantal vervangingen dat de komende 2 jaar moet plaatsvinden.

Wat gaat het kosten/opbrengen					
Toelichting	Investering	2022	2023	2024	2025
Maatschappelijke trajecten		24.000	24.000	24.000	24.000
Leerroutes		25.000	50.000	80.000	80.000
Ontvangen specifieke uitkering inburgering		-49.000	-74.000	-104.000	-104.000
Gemeenschapsvoorzieningen	600.000			33.000	32.640
Vervanging AED's	30.000		3.450	3.405	3.360
Totaal	630.000	15.000	3.450	36.405	36.000

Taakveld 6.2 Toegang tot zorg

Portefeuillehouder: **R. Janssen**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Geen nieuwe ontwikkelingen/beleid.

Taakveld 6.3 Inkomensvoorzieningen

Portefeuillehouder: **R. Janssen**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Algemene bijstand: In de verstrekkingen van loonkostensubsidie, bijstandsuitkeringen, IOAW en IOAZ zijn er schommelingen door externe invloeden. Met deze invloeden houden we rekening bij de bijstellingen van de budgetten. De te ontvangen rijksbijdrage wordt hierop aangepast. Per saldo stijgt de rijksbijdrage sterker dan de kosten in de onze gemeente, zodat er een voordeel ontstaat.

Wat gaat het kosten/opbrengen					
Toelichting	Investering	2022	2023	2024	2025
Algemene Bijstand		-50.000			
Totaal		-50.000	0	0	0

Taakveld 6.4 Begeleide participatie

Portefeuillehouder: **R. Janssen**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- WSW : De gemeente ontvangt een rijksbijdrage in de salarisverplichtingen voor inwoners met een dienstbetrekking in de Sociale Werkvoorziening (WSW). Jaarlijks wordt deze rijksbijdrage herijkt aan de hand van lokale en landelijke ontwikkelingen in de aantallen WSW-dienstbetrekkingen. Voor Gennep pakt die herijking gunstiger uit dan tot nu toe begroot.

Wat gaat het kosten/opbrengen					
Toelichting	Investering	2022	2023	2024	2025
WSW				-90.000	-90.000
Totaal		0	0	-90.000	-90.000

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie

Portefeuillehouder: **R. Janssen**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Geen nieuwe ontwikkelingen/beleid.

Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Portefeuillehouder: **R. Janssen**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Geen nieuwe ontwikkelingen/beleid.

Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Portefeuillehouder: **R. Janssen**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Wij onderzoeken samen met (lokale) partners op welke manier een algemene voorziening voor onder meer dagbesteding vormgegeven kan worden in de gemeente Gennep als compensatie voor maatwerkvoorzieningen. In deze voorziening willen we ook de meer complexe doelgroepen - complexer dan nu gangbaar is in de huidige algemene voorzieningen - onderbrengen. Dit gebeurt budgettair neutraal; een deel van het budget dat nu aan maatwerkvoorzieningen besteed wordt, zetten we in voor deze nieuwe algemene voorziening. Deze ontwikkeling is nieuw, maar wel in lijn met het OMO-beleid. Deze ontwikkeling draagt bij aan thema's als preventie, laagdrempeligheid, dichtbij de burger, flexibel, versterken voorliggend veld en de transformatiegedachte van het stimuleren van inwonerkraft en gemeenschapskraft.

Taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Portefeuillehouder: **R. Janssen**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- De eerdergenoemde beweging van maatwerkvoorzieningen naar algemene voorzieningen zoals beschreven onder maatwerkvoorzieningen 18+ gaan we ook onderzoeken voor de jeugdige inwoners tot 18 jaar.

Taakveld 7.1 Volksgezondheid

Portefeuillehouder: **R. Janssen**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- De bijdrage aan de Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN) voor jeugdgezondheid neemt toe. De bijdrage voor gemeente Gennep stijgt door aanpassing van de verdeelsleutel. Om de herverdeeleffecten te verkleinen, is een ingroeimodel gehanteerd dat in 2025 op 100% uitkomt.
- De projecten in het kader van Positieve Gezondheid willen we gaan monitoren, de effectencalculator is een beproefde methode daarvoor. We onderzoeken de mogelijkheden om te komen tot een revolverend fonds. Een initiële investering van € 7.000 is noodzakelijk.

Wat gaat het kosten/opbrengen					
Toelichting	Investering	2022	2023	2024	2025
Jeugdgezondheidszorg VRLN		14.400	21.400	28.400	35.400
Effectencalculator		7.000	0	0	0
Totaal		21.400	21.400	28.400	35.400

PROGRAMMA: DUURZAAMHEID

Taakveld 7.2 Riolering

Portefeuillehouder: **R. Peperzak**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Er zijn nog circa 10 woningen in het buitengebied die nog niet aangesloten zijn op het riool. Deze worden in 2022 aangesloten. Dan zijn alle woningen en bedrijven in de gemeente Gennep voorzien van een rioolaansluiting. Dekking vindt plaats uit de voorziening van het GRP.

Taakveld 7.3 Afval

Portefeuillehouder: **R. Peperzak**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Er wordt door ASL (Afval Samenwerking Limburg) een aanbesteding gedaan voor de inzameling van PMD (plastic, metaal en drankkarton) en GFT (groente, fruit en tuinafval). Hierbij zal ingezet worden op duurzame en circulaire verwerking.

Taakveld 7.4 Milieubeheer

Portefeuillehouder: **R. Peperzak**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Uitvoeringsagenda Regionale energiestrategie Noord- en Midden-Limburg (RES NML): In juli 2021 is de RES NML 1.0 vastgesteld. Hierin zijn de belangrijkste afspraken voor de energietransitie op regionaal niveau vastgelegd. Vervolgstep is het opstellen van een uitvoeringsagenda. De gemeente Gennep wil actief betrokken blijven in de RES NML. Het belang van samenwerking in de grote opgave die voor ons ligt is niet te overschatten. Wanneer het gaat om de benodigde onderzoeken, aantrekken van externe expertise en vraagstukken rondom landschappelijke inpassing levert samen optrekken grote meerwaarde op. Dit zal vooral beslag leggen op personele capaciteit.
- Wells Meer: De gemeente Gennep heeft de intentie uitgesproken financieel te gaan participeren in Energielandgoed Wells Meer. Hiertoe zal eerst een *due diligence* onderzoek uitgevoerd moeten worden - hierin wordt gezamenlijk opgetrokken met mede-participanten Mook en Middelaar en Venray. De kosten hiervoor worden betaald uit het reguliere budget. Het financiële aandeel van de gemeente Gennep in Wells Meer zal € 3.333.000 bedragen. Voor deze investering sluiten we een langlopende geldlening af.
- Het rendement over deze investering wordt verwacht vanaf 2025 en bedraagt zo'n 5 à 8%. Het nettorendement zal ingezet worden voor het realiseren van de gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen. Bijvoorbeeld voor het nog op te stellen uitvoeringsprogramma van de RES, waarmee we uitvoering gaan geven aan de door het rijk opgelegde klimaatdoelstellingen.
- Verduurzaming van gemeentelijk vastgoed: hiervoor gaan we een routekaart opstellen waarin we aangeven hoe en wanneer geïsoleerd kan worden en overgeschakeld kan worden naar een aardgasvrije warmtevoorziening. Dit nemen we ook mee in het meerjarenonderhoudsprogramma dat dit jaar nog zal worden opgesteld. We maken daarbij de financiële consequenties inzichtelijk.

- **Energieloket:** er blijkt onder huiseigenaren een grote behoefte te bestaan aan gerichte technische adviezen en informatie over financiële regelingen. Ook de thema's vergroening en klimaatadaptatie leven onder veel inwoners, maar er is nog weinig kennis over hoe men zelf op eigen grondgebied kan bijdragen aan een klimaatrobuuste en biodiverse gemeente. Er zal gezocht worden naar een onafhankelijke externe partij die de taak van het energieloket op een professionele manier kan invullen, zoals het Duurzaam Bouwloket of het Regionaal Energieloket. Voor de korte termijn kan dit uit de bestaande financiële middelen gerealiseerd worden.
- **Klimaatadaptatie:** we geven uitvoering aan de agenda zoals die in 2021 samen met de gemeente Mook en Middelaar en Sweco over klimaatadaptatie is opgesteld. De verwachting is dat er in 2022 een of meerdere projecten met wijkbewoners en/of agrariërs van start gaan. Voor de korte termijn kan dit uit de bestaande financiële middelen gerealiseerd worden.
- **Duurzaamheidsbeleid:** In 2018 is een gemeentelijke duurzaamheidsvisie opgesteld. We moeten de visie nog uitwerken naar concreet duurzaamheidsbeleid. Hiervoor schakelen we een extern adviesbureau in.
- **Uitvoering duurzaamheidsambities:** Voor de realisatie van de ambities op het gebied van duurzaamheid, energie en klimaatadaptatie hebben we meer uitvoeringscapaciteit nodig. Daarnaast zal in 2022 de regie voor de uitvoering van bodemtaken van de Provincie naar de gemeente worden overgeheveld.
- In de afgelopen 2 jaar is er, door scherpe regie tussen beleid en uitvoering alsmede door het inhuren van externe capaciteit, voor gezorgd dat alle werkzaamheden binnen de beschikbare budgetten is uitgevoerd. We constateren dat de grens is bereikt en dat een structurele formatie-uitbreiding van 0,5 FTE op het gebied van uitvoering onontkoombaar is.

Wat gaat het kosten/opbrengen					
Toelichting	Investering	2022	2023	2024	2025
Duurzaamheidsbeleid		20.000			
Uitbreiding FTE formatie Uitvoering		40.000	40.000	40.000	40.000
Totaal		60.000	40.000	40.000	40.000

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen

Portefeuillehouder: **R. Peperzak**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Geen nieuwe ontwikkelingen/beleid.

PROGRAMMA: RUIMTELIJKE ORDENING EN VOLKSHUISVESTING

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening

Portefeuillehouder: **R. Peperzak**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- De Omgevingswet treedt op 1 januari 2022 in werking (mits de Eerste Kamer hiermee instemt). De voorbereidingen hiervoor zijn in volle gang. De benodigde kosten voor de implementatie van de Omgevingswet zijn - voor zover nu bekend - opgenomen in de meerjarenbegroting. We voeren de voorbereiding uit volgens de minimale vereisten van de VNG. In 2022 gaan we werken met de Omgevingswet en zetten we de benodigde vervolgacties in gang, zoals het verder opleiden van de medewerkers en het nader uitwerken van de randvoorwaarden voor het omgevingsplan voor het hele grondgebied van de gemeente Gennepe.
- In aanvulling op de ontwikkelingen in verband met de Omgevingswet moeten we een aantal beleidsnota's actualiseren. Het gaat om:
 - Landschapsontwikkelingsplan: De actualisatie van het landschapsontwikkelingsplan vindt plaats in 2022. Hierop is ingegaan in taakveld 5.7-2.
 - Erfgoedbeleid: Ook actualisatie van het erfgoedbeleid is wenselijk. Op de actualisatie hiervan in 2021 is ingegaan in taakveld 5.5
 - Welstandsbeleid: Actualisatie van het welstandsbeleid (welstandsnota) is voorzien in 2022. Hierop wordt ingegaan in taakveld 8.3-3.

Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

Portefeuillehouder: **J. van Hulsteijn**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- In Ven-Zelderheide start de ontwikkeling van woningbouw. In het dorpshart komen circa 15 starterswoningen. Een en ander wordt samen met de ontwikkelingen van de MFA opgepakt.
- Er ligt een voorstel voor de realisatie van circa 16 starterswoningen aan de Nieuwwijkstraat in Heijen. Het bestemmingsplan leggen we in 2022 ter vaststelling aan de gemeenteraad voor.
- De ontwikkeling van circa 20 ouderenwoningen 'Kalboerhof' aan de Kalboerstraat in Gennepe, wordt verder door de initiatiefnemers uitgewerkt. Wij verwachten het bestemmingsplan in 2022 aan de raad voor te leggen.

Voor alle bovenstaande plannen geldt dat de kosten worden gedekt uit de verkoop van de bouw kavels. Tegelijkertijd met de bestemmingsplannen zullen de grondexploitaties ter vaststelling aan de raad worden voorgelegd.

- Bij de ontwikkeling van de locatie van de steenfabriek in Milsbeek is de mogelijkheid grond en water aan te kopen. De grond kan ingezet worden bij een toekomstige dijkverlegging. In het kader van de kaderrichtlijn water, die momenteel in voorbereiding is, biedt het water kansen voor recreatieve ontwikkelingen.

Wat gaat het kosten/opbrengen					
Toelichting	Investering	2022	2023	2024	2025
Aankoop grond locatie Steenfabriek	60.000		900	900	900
Totaal	60.000	0	900	900	900

Taakveld 8.3-1 Wonen en bouwen, algemeen

Portefeuillehouder: **R. Peperzak**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Geen nieuwe ontwikkelingen/beleid.

Taakveld 8.3-2 Wonen en bouwen, stads- en dorpsvernieuwing

Portefeuillehouder: **R. Peperzak**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Geen nieuwe ontwikkelingen/beleid.

Taakveld 8.3-3 Wonen en bouwen, omgevingsvergunning, activiteit bouwen

Portefeuillehouder: **R. Peperzak**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Momenteel zijn de voorbereidingen voor de implementatie van de Omgevingswet per 1 januari 2022 in volle gang. Eén van die taken in de voorbereiding betreft het in beeld krijgen van de gevolgen op de inkomsten uit leges. Met de komst van de Omgevingswet is het de verwachting dat het aantal omgevingsvergunningen afneemt en dat hierdoor de legesinkomsten dalen. In 2021 verwachten we nog geen gevolgen voor de legesinkomsten.
- De huidige welstandsnota dateert van 2001. Deze nota is sterk verouderd, zeer gefragmenteerd en ontoegankelijk voor onze inwoners. Daarmee is het niet langer geschikt om als beoordelingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen te dienen. Gelet hierop is het wenselijk dat wij deze nota op korte termijn actualiseren. Door deze actualisatie gelijk te laten lopen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, blijft gewaarborgd dat het beleid aansluit bij de meest actuele regelgeving. De kosten hiervan bedragen naar verwachting € 40.000.

Wat gaat het kosten/opbrengen					
Toelichting	Investering	2022	2023	2024	2025
Actualiseren welstandsnota		40.000			
Totaal		40.000	0	0	0

PROGRAMMA: DIENSTVERLENING

Taakveld 0.2 Burgerzaken

Portefeuillehouder: **J. van Hulsteijn**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Geen nieuwe ontwikkelingen/beleid.

Taakveld 0.4 Dienstverlening / KCC

Portefeuillehouder: **J. van Hulsteijn**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- In 2022 zetten we verdere stappen om onze dienstverlening te optimaliseren op basis van het uitvoeringsprogramma dienstverlening dat we nog in 2021 opstellen. We realiseren de uitvoering voor 2022 binnen de bestaande budgetten.
- De steeds verdergaande digitalisering brengt uitdagingen met zich mee. We willen de digitale dienstverlening begrijpelijk en toegankelijk maken voor iedereen. Deze inclusieve dienstverlening sluit aan op de behoefte van al onze inwoners; ook van laaggeletterden en mensen met een beperking. De Wet Digitale Toegankelijkheid (Wdt) bepaalt dat gemeenten een Digitale toegankelijkheidstoets uitvoeren voor hun website (www.gennep.nl), e-formulieren, eventuele apps en hun intranet. In 2022 wordt een impactanalyse uitgevoerd die zal leiden tot een verbetercyclus en een verbeterplan van de digitale toegankelijkheid.
- De Wet Open Overheid (Woo) verplicht overheden om meer categorieën documenten actief openbaar te maken. De Woo vervangt in 2022 de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Hiermee maken we de gemeente transparanter. Uitgezonderd zijn situaties waarin de privacy of veiligheid in het gedrang komt. Voor invoering van de Woo moeten we ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. In 2022 maken we een impactanalyse van de Woo. Kosten voor invoering van de wetten Wdt en Woo zijn € 40.000 in 2022 voor de impactanalyse. De verwachte kosten voor de invoering zijn € 20.000 in 2023 en 2024.
- De Wet Digitale Overheid heeft als doel het regelen van het veilig en betrouwbaar kunnen inloggen voor Nederlandse burgers en bedrijven bij de (semi-)overheid. De wet stelt daarnaast open standaarden verplicht. Hiermee implementeert Nederland de EU-richtlijn over toegankelijkheid van overheidswebsites en apps. De inwerkingtreding wordt verwacht op 1 juli 2022 maar is afhankelijk van de bespreking in de Eerste Kamer. Wij volgen actief het landelijke programma en de nieuwe eisen.

Wat gaat het kosten/opbrengen

Toelichting	Investering	2022	2023	2024	2025
Invoering wetgeving digitale toegankelijkheid en open overheid		40.000	20.000	20.000	
Totaal		40.000	20.000	20.000	0

PROGRAMMA: BESTUUR EN ORGANISATIE

Taakveld 0.1 Bestuur

Portefeuillehouder: **H. Teunissen**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Geen nieuwe ontwikkelingen/beleid.

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Portefeuillehouder: **J. van Hulsteijn**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Wij geven circa 4 ha (groene) gemeentegrond tegen een waarborgsom in bruikleen uit aan ongeveer 350 bewoners. Als we kiezen voor een vergoeding in plaats van een waarborgsom, doen we meer recht aan de inzet van deze gemeenschapsgoederen. Als we de grond verhuren tegen 3,5% per jaar van de gemiddelde verkoopprijs van € 40/m², brengt dat in het eerste jaar € 2.800 op, oplopend tot € 28.000 per jaar na 10 jaar. Omschakeling van waarborgsom naar huur kan alleen bij verhuizing. Hierbij gaan we uit van 10% verhuizingen per jaar en de helft deelname aan huur. Bestuurlijke besluitvorming dient nog plaats te vinden (medio 2021) via een geactualiseerde Nota Grondbeleid.

Wat gaat het kosten/opbrengen

Toelichting	Investering	2022	2023	2024	2025
Verhuur restpercelen		-2.800	-5.600	-8.400	-11.200
Totaal		-2.800	-5.600	-8.400	-11.200

Taakveld 0.4 Overhead

Portefeuillehouder: **H. Teunissen** organisatie en **J. van Hulsteijn** ICT

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

Inspelen op nieuwe / gewijzigde wetgeving (jaarlijks).

- Informatieveiligheid: in 2021 heeft de Gemeente Gennep de voorbereidingen getroffen om te voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging (BIO) beveiligingseisen voor het informatietransport. De invoering van een Gemeentelijke Gemeenschappelijke Infrastructuur (GGI veilig) is bedoeld om het transport van gegevens en van de cloud-diensten veiliger te maken. De potentiële leveranciers hebben aangegeven dat de verwachte kosten jaarlijks circa € 20.000 bedragen. Momenteel is hiervoor al jaarlijks € 15.000 opgenomen. Het verschil lossen we op binnen de bestaande budgetten.
- Informatieveiligheid: de VNG heeft in februari 2021 de resolutie 'Digitale Veiligheid: kerntaak voor gemeenten' aangenomen. De digitalisering in de samenleving zet door. Naast kansen en mogelijkheden nemen daarmee ook de risico's rondom beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid toe en is het noodzaak te werken aan digitale veiligheid en weerbaarheid. Concreet gaat het onder andere over het delen van informatie over incidenten en het oefenen met cyberincidenten. De resolutie komt voort uit de Agenda Digitale Veiligheid gemeenten 2020-2024.

- **Informatieveiligheid:** de druk op de informatiebeveiliging neemt enorm toe, er hebben diverse hacks en datalekken plaatsgevonden bij overheidsorganisaties. De Gemeente Gennepe besteedt veel tijd aan technische inrichting om de risico's hierop zoveel mogelijk te beperken. Dit systeembeheer besteden we uit omdat een deel van de systeembeheerwerkzaamheden langzaam overgaan naar de leveranciers van toekomstige cloudapplicaties. Dit vraagt een aanbesteding van de grote applicaties zoals van burgerzaken, financiën en sociaal domein naar een cloudomgeving. Vanuit rechtmatigheid is dit ook wenselijk. De rol van systeembeheer wordt dan in de toekomst kleiner. Momenteel zitten we echter in een tussenfase. In 2021 zijn de benodigde uren voor het technische applicatiebeheer in deze tussenfase in beeld gebracht, hieruit komt een kostenpost van € 50.000. Vanaf 2022 is het voor informatiebeveiliging noodzakelijk om meer technisch applicatiebeheer in te zetten.
Deels kunnen deze kosten opgevangen worden door het wegvallen van de kosten voor periodieke vervanging van ICT-hardware (€ 22.750). Dit komt door een wijziging van enkele licentievormen, waardoor deze kosten nu ook al in het reguliere ICT-hardwarebudget zijn opgenomen.
- **Datagedreven werken:** in 2021 zijn we gestart met de voorbereidingen om datagedreven te kunnen gaan werken. De verwachting is dat er in 2022 meer gebruikers voorzien moeten worden van zogenaamde Power BI licenties om op deze manier datagedreven werken organisatiebreed in te kunnen zetten. Als we uitgaan van circa 100 gebruikers, is hiermee jaarlijks een bedrag van circa € 10.000 gemoeid. Door terughoudend om te gaan met het inzetten van de Microsoft 365-licenties, is dit binnen de bestaande budgetten te realiseren.
- **De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)** heeft tot doel burgers te beschermen op het gebied van privacy. Bewustwording in de organisatie onder de medewerkers is een continue investering. Medewerkers moeten er van doordrongen zijn altijd en overal zorgvuldig om te gaan met privacygevoelige gegevens. Het beheren en borgen van deze wetgeving staat hoog op de agenda voor 2021 en 2022.
- Het is belangrijk dat juridische kansen en risico's in de organisatie tijdig worden gezien. Hiervoor is kennis en bewustwording nodig. Om de juridische kennis van de medewerkers te verbeteren wordt onderzoek gedaan naar mogelijkheden van e-learning. Het doel is de juridische kwaliteit van de dienstverlening te vergroten.

Wat gaat het kosten/opbrengen					
Toelichting	Investering	2022	2023	2024	2025
Informatieveiligheid Technisch systeembeheer		50.000	50.000	50.000	50.000
ICT hardware periodieke vervanging		-22.750	-17.500	-16.250	-16.250
Totaal		27.250	32.500	33.750	33.750

PROGRAMMA: GEMEENTEFINANCIËN

Taakveld 0.5 Treasury

Portefeuillehouder: **J. van Hulsteijn**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Geen nieuwe ontwikkelingen/beleid.

Taakveld 0.61 OZB Woningen

Taakveld 0.62 OZB niet-woningen

Taakveld 0.64 Belastingen overig

Portefeuillehouder: **J. van Hulsteijn**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Samenhangende objecten registratie (SOR) er is een start gemaakt met het samenvoegen van objectgerelateerde basisregistraties, waarvan de belangrijkste voor de gemeente zijn de:
 - Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT)
 - Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)
 - Basisregistratie Waardering Onroerende zaken (WOZ)

Op dit moment is nog niet in te schatten wat hiervan de kosten zullen zijn. Voor de voorbereidingsfase heeft de Belasting Samenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) wel een portal ingericht. Deze kosten worden verrekend via de begroting van BsGW. Dit betekent een verhogend effect op de bijdrage de komende jaren.

In opdracht van BsGW voert Berenschot een onafhankelijk onderzoek uit naar de voor- en nadelen van mogelijke organisatievormen voor een SOR in de vorm van een businesscase. Het doel is dat de deelnemers hiermee een goed onderbouwde beslissing kunnen nemen over hoe de SOR het beste ingevoerd kan worden.

Andere kostenverhogende aspecten op de bijdrage aan BsGW zijn:

- proceskosten (met name door no cure no pay bureaus)
- i visie (aanbesteding heffings en waarderingssoftware die meerdere varianten moet kunnen ondersteunen).

In de zienswijze op de begroting 2022 van BsGW is onder andere op deze punten ingegaan.

- In 2022 vindt naar verwachting de invoering van de Omgevingswet plaats. Dit heeft een belangrijk effect op de manier waarop leges in de legestabel worden verwerkt. Hierbij houden we zoveel mogelijk de modelverordening van de VNG aan.
- De opbrengst Onroerendezaakbelasting (OZB) is in 2021 verhoogd met 2,7% inflatiecorrectie (€ 80.000). Deze inflatiecorrectie voeren we ook door in de jaarschijf 2025. Voor 2022 stellen we voor de waardeontwikkeling niet te corrigeren door verlaging van het OZB-tarief. Hiermee laten we het volumebeleid los.

Wat gaat het kosten/opbrengen					
Toelichting	Investering	2022	2023	2024	2025
Verhogen belastingen 2,7% trendmatig					-80.000
Verhogen belastingen loslaten volumebeleid		-170.000	-178.000	-183.000	-189.000
Totaal		-170.000	-178.000	-183.000	-269.000

Taakveld 0.7 Algemene uitkering gemeentefonds

Portefeuillehouder: **J. van Hulsteijn**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Algemene Uitkering; Er is een onderzoek gedaan naar de herijking van het gemeentefonds. In dit onderzoek is onderzocht hoe het geld in het gemeentefonds het best verdeeld kan worden. De eerste uitkomsten zijn gepresenteerd. De herijking heeft negatieve gevolgen voor de gemeente Gennepe. Het voorstel ligt op dit moment voor advies bij de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB). Na het advies van de ROB bekijkt de minister van BZK of er reden is de voorstellen bij te stellen. De al dan niet gewijzigde voorstellen gaan daarna voor advies naar de VNG. De definitieve voorstellen worden aan de kabinetsformateur aangeboden. Omdat het op dit moment nog te onzeker is wat er besloten zal worden, gaan we de herverdeeleffecten nog niet verwerken in de Begroting 2022 en Meerjarenbegroting 2023-2025. In de risicoparagraaf van de Begroting 2022 wordt de herijking van gemeentefonds opgenomen.

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

Portefeuillehouder: **J. van Hulsteijn**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Geen nieuwe ontwikkelingen/beleid.

ONZEKERHEDEN EN RISICO'S

COVID-19

Portefeuillehouder: **College**

Gevolgen COVID-19 voor de gemeente Gennep

Zie hiervoor de toelichting in hoofdstuk 2.

Taakveld 0.7 Algemene uitkering uit het gemeentefonds

Portefeuillehouder: **J van Hulsteijn**

Algemene uitkering gemeentefonds

De gemeente is voor haar inkomsten nagenoeg volledig afhankelijk van het Rijk. Dit voor de algemene uitkering uit het gemeentefonds. In de zogenaamde meicirculaire wordt bekend gemaakt wat de ontwikkeling is van het gemeentefonds voor 2021 en volgende jaren. Bij het opstellen van de voorjaarsnota is het effect van de meicirculaire nog niet bekend. Het Rijk heeft veel extra geïnvesteerd om de financiële gevolgen van de COVID-19crisis te compenseren. Of deze extra uitgaven op termijn leiden tot bezuinigingen door het Rijk is niet bekend. Mocht dit het geval zijn dan heeft dit gevolgen voor de algemene uitkering die gemeenten krijgen.

Taakveld 2.1 Verkeer, wegen en water

Portefeuillehouder: **J. van Hulsteijn**

Verbindingsweg

In 2022 wordt verder gewerkt aan de voorbereidingen en de benodigde grondaankopen voor de aanleg van de verbindingsweg in Milsbeek. Omdat het de verwachting is dat de bestemmingsplanprocedure bezwaren zal opleveren, is de exacte start van de aanleg niet aan te geven. Het opgenomen budget is gebaseerd op een kostenraming. Daadwerkelijke aanbesteding, die pas na vaststelling van het bestemmingsplan en uitwerking van de civieltechnische stukken kan plaatsvinden, moet uitwijzen of dit bedrag marktconform is.

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening

Portefeuillehouder: **R. Peperzak**

Omgevingswet

De structurele financiële wijzigingen die de Omgevingswet in de overgangsfase vanaf 2022 met zich meebrengt, zijn nog niet volledig inzichtelijk. Dit is namelijk mede afhankelijk van nader te maken keuzes over de inrichting van bijvoorbeeld digitalisering en de inrichting van de bodemtaken die aan de gemeente worden overgedragen. Ook zijn de financiële effecten van de wetswijziging op het aantal vergunningen (leges) en op de uitvoering van vergunningverlening en handhaving op dit moment nog niet volledig duidelijk. We volgen hierbij de landelijke berichtgeving en sparren hierover met de regiogemeenten om de consequenties voor onze gemeente beter inzichtelijk te maken.

4. FINANCIËLE SITUATIE EN MEERJAREN-PERSPECTIEF

FINANCIËLE EFFECTEN VOORSTELLEN VOORJAARSNOTA

In onderstaand overzicht is een samenvatting opgenomen van de financiële effecten van de in hoofdstuk 3 opgenomen voorstellen.

Voorjaarsnota 2021 nieuw beleid					
Omschrijving	Investing	2022	2023	2024	2025
VRLN gemeentelijke bijdrage brandweezorg		22.000	22.000	22.000	22.000
Zorg- en veiligheidshuis gemeentelijke bijdrage		12.000	12.000	12.000	12.000
Vervanging openbare verlichting	300.000			19.000	19.000
Verkeersveiligheid Spoorwegje	100.000		5.000	5.000	5.000
Verbeteren fietsroute Gennep-Nijmegen		25.000			
Verkeersveiligheid Zandstraat	140.000		8.000	8.000	8.000
Actualiseren Landschapsontwikkelingsplan (LOP) Gennep Wielergemeente		40.000			
Erfgoedbeleid actualisatie			25.000		
Molenstichting subsidie					15.000
Inburgering maatschappelijke trajecten		24.000	24.000	24.000	24.000
Inburgering leerroutes		25.000	50.000	80.000	80.000
Inburgering specifieke uitkering		-49.000	-74.000	-104.000	-104.000
Gemeenschapsvoorzieningen	600.000			33.000	33.000
Vervanging AED's	30.000		4.000	3.000	3.000
Algemene bijstand		-50.000			
WSW Rijksbijdrage				-90.000	-90.000
VRLN bijdrage jeugdgezondheid		14.000	21.000	28.000	35.000
Positieve gezondheid effectencalculator		7.000			
Duurzaamheidsbeleid uitwerking		20.000			
Duurzaamheid uitbreiding formatie		40.000	40.000	40.000	40.000
Aankoop grond locatie Steenfabriek	60.000		1.000	1.000	1.000
Welstandsnota actualisatie		40.000			
Wet digitale toegankelijkheid en Wet open overheid		40.000	20.000	20.000	
Verhuur restpercelen		-3.000	-6.000	-8.000	-11.000
Technische informatieveiligheid		50.000	50.000	50.000	50.000
ICT hardware periodieke vervanging		-22.000	-17.000	-16.000	-16.000
OZB verhoging ivm inflatie					-80.000
OZB verhoging ivm loslaten volumebeleid		-170.000	-178.000	-183.000	-189.000
Totaal	1.230.000	100.000	7.000	-55.000	-143.000

Tabel: overzicht financiële effecten

+ = nadelig; - = voordelig

Samengevat ziet de financiële stand van de meerjarenbegroting van de gemeente Genneper als volgt uit:

Stand begrotingsexploitatie met nieuw beleid en verwachte stand begrotingsexploitatie				
	2022	2023	2024	2025
Stand primitieve begroting 2021	-170.000	-161.000	111.000	150.000
Bijstelling 2 ^e trimesterrapportage 2020	42.000	82.000	82.000	82.000
Aankoop en verbouw Trafohuisje	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Bijstelling 1 ^e trimesterrapportage 2021	-142.000	-88.000	-95.000	-95.000
Stand na 1^e trimesterrapportage 2021	-271.000	-168.000	97.000	136.000
Bijstelling voorjaarsnota 2021	-100.000	-7.000	55.000	143.000
Aanwending algemene vrije reserve	200.000	45.000	20.000	0
Stand na voorjaarsnota 2021	-171.000	-130.000	172.000	279.000

In de afgelopen jaren hebben we voor incidentele uitgaven gebruik gemaakt van de algemene vrije reserve. In de loop der jaren bouwde deze reserve zich op, terwijl door beperkingen in wet- en regelgeving het lastig was hier gebruik van te maken. We zetten de lijn voor benutting van onze uitstekende financiële positie door en kunnen daarmee een bijdrage leveren aan het realiseren van onze ambities. Naast de algemene vrije reserve beschikken we in het kader van het weerstandsvermogen ook over een algemene reserve.

In de volgende paragraaf bij reserveontwikkeling is het verloop van de algemene vrije reserve inzichtelijk gemaakt. Hierin is te zien dat de omvang toereikend is en welke voorstellen uit deze voorjaarsnota worden gedekt vanuit de algemene vrije reserve.

ALGEMEEN FINANCIËEL BEELD RICHTING DE BEGROTING IN NOVEMBER

EXPLOITATIE-ONTWIKKELINGEN

Het meerjarenperspectief kent op basis van de voorliggende voorjaarsnota in de eerste 2 jaarschijven een tekort en in de laatste 2 jaren een overschot.

Stand begrotingsexploitatie met nieuw beleid en verwachte stand begrotingsexploitatie				
	2022	2023	2024	2025
Stand na voorjaarsnota 2021	-171.000	-130.000	172.000	279.000

Het perspectief van deze voorjaarsnota is in de basis een goede uitgangssituatie om te komen tot een meerjarig sluitende begroting. In de komende periode komt informatie beschikbaar die direct van invloed zal zijn op dit perspectief en waarvan de effecten niet eenduidig positief of negatief zijn. De meicirculaire, de reactie van het Rijk op de arbitrage over de kosten jeugdzorg en de herijking van het gemeentefonds kunnen grote impact hebben.

In hoofdstuk 5 gaan we verder in op de uitgangspunten om te komen tot een sluitende meerjarenbegroting 2022-2025.

RESERVEONTWIKKELINGEN

De algemene reserve wordt gevoed door incidentele meevallers en positieve exploitatiesaldi. Dit zijn onzekerheden waardoor we in het overzicht verloop algemene vrije reserve hiervoor geen toevoegingen hebben opgenomen.

Hieronder is een voorlopig overzicht van het verloop van de algemene vrije reserve.

Verloop algemene vrije reserve					
	2021	2022	2023	2024	2025
Stand 1-1	3.776.000	3.670.000	3.084.000	2.763.000	2.884.000
Saldo jaarrekening 2020	389.000				
Aanwendungen ten gunste van de exploitatie, begroting 2021:					
Diversen verkeer en parkeren	-100.000				
Vrijtijdseconomie routeboek	-250.000				
Bedrijventerreinvisie	-30.000				
Bestemmingsreserve Regio Deal	-1.700.000				
Optimaliseren begraafplaats	-50.000	-50.000			
Implementatie omgevingswet	-400.000	-150.000	-100.000		
Vrijval reserve Grex ivm BR Regio Deal	2.000.000				
Aanwending ivm storting BR kapitaallasten (1e trim 2021)	-40.000				
Aanwendungen ten gunste van de exploitatie, voorjaarsnota 2021:					
Fietsroute Gennep-Nijmegen		-25.000			
Actualiseren LOP		-40.000			
Actualiseren Erfgoedbeleid			-25.000		
Duurzaamheidsbeleid		-20.000			
Actualiseren Welstandsnota		-40.000			
Digitale toegankelijkheid		-40.000	-20.000	-20.000	
Vervanging AED's		-15.000	-15.000		
Gennep wielergemeente		-35.000			
Subtotaal	3.595.000	3.255.000	2.924.000	2.743.000	2.884.000
Begroting 2021 (voor 1e trim)	199.000	-129.000	-80.000	192.000	231.000
1e trimesterrapportage 2021	-124.000	-142.000	-88.000	-95.000	-95.000
Voorjaarsnota 2021 (incl. aanwendungen)		100.000	7.000	44.000	111.000
Stand per 31-12	3.670.000	3.084.000	2.763.000	2.884.000	3.131.000

ALGEMENE FINANCIËLE POSITIE

Medio 2021 voeren we een financiële stresstest uit. De verwachting is dat evenals voorgaande jaren de diverse ratio's gezonde waarden laten zien.

In 2020 is veel geïnvesteerd, onder andere in de verbouwing van het gemeentekantoor en de nieuwbouw van het KEC (Ganapja). Om in de financieringsbehoefte op korte termijn te voorzien, hebben we hiervoor kasgeldleningen aangetrokken. Deze kasgeldleningen worden medio 2021 omgezet (zoals ook in de begroting is opgenomen) naar langlopende leningen.

Het eigen vermogen van de gemeente bedraagt eind 2020 € 18,5 miljoen. Een belangrijk kengetal is het weerstandsvermogen. Dit is het vermogen van een gemeente om niet-structurele risico's op te kunnen vangen, zodat het afgesproken gemeentelijke takenpakket toch onverkort kan worden uitgevoerd. Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de begroting is. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een weerstandscoëfficiënt. Deze coëfficiënt moet minimaal 1 zijn. Op 31 december 2020 was onze weerstandscoëfficiënt 11,25 en is daarmee als hoog te kwalificeren.

5. UITGANGSPUNTEN BEGROTING 2022 EN MEERJARENBEGROTING

Algemeen

Als gemeente zijn we voor onze inkomsten nagenoeg volledig afhankelijk van de uitkeringen van het Rijk. Begin februari 2021 zijn de gevolgen van de herijking van de verdeling van het gemeentefonds bekend geworden. Voor de gemeente Gennep zijn de gevolgen enorm. In de voorstellen leidt de herverdeling tot een nadelig effect van ruim € 2 miljoen. Er bestaan echter ook nog veel onzekerheden.

Het nieuwe kabinet gaat over de definitieve vaststelling van de verdeling. Op zijn vroegst in de meicirculaire 2022 worden de gevolgen definitief bekend. In mei 2021 vond de consultatie van de gemeenten plaats. Bestuurlijk en ambtelijk wordt alles in het werk gesteld om de onevenredige gevolgen van de herverdeling op te vangen.

De komende periode moet uitwijzen of en in welke mate het (nieuwe) kabinet bereid is de onevenredige financiële effecten (voor individuele gemeenten) te compenseren.

Structureel (reëel) begrotingsevenwicht

De (meerjaren)begroting moet structureel reëel sluitend zijn. Uitgangspunt is dat structurele lasten gedekt moeten zijn door structurele baten. Incidentele inkomsten of meevallers voegen we toe aan de algemene vrije reserve. Voor incidentele tegenvallers is de algemene vrije reserve beschikbaar. Om te komen tot een solide begroting is het noodzaak de huidige taakstellingen te vertalen naar concrete voorstellen. In de meerjarenbegroting is voor de jeugdzorg en de WMO een verlaging van de kosten opgenomen van € 150.000 in 2022 oplopend tot € 300.000 in 2023. Daarnaast is op personeelslasten een taakstelling van structureel € 150.000 opgenomen. Het uitgangspunt is dat deze taakstellingen worden gerealiseerd. In hoofdstuk 2 is al concreet ingegaan op de realisatie van de taakstellingen op specifieke onderdelen.

In het licht van de herijking van het gemeentefonds geldt voor nieuwe beleidswensen oud voor nieuw. De bezuinigingsmaatregelen (oud voor nieuw) moeten qua hardheid en haalbaarheid realistisch zijn.

Voor een solide begroting geldt dat de ramingen onderbouwd zijn en worden aangepast op basis van de informatie uit de (tussentijdse) verantwoording. We nemen daarom in principe geen PM-posten op. Als een beleidsvoornemen onvoldoende concreet is om er een financiële vertaling van te maken, nemen we deze niet op.

Aanpak meerjarig sluitende begroting

Tegen de achtergrond van de aanstaande herijking van het gemeentefonds hebben we voorzichtig onze gedachten laten gaan over de wijze waarop we kunnen komen tot een meerjarig sluitende begroting. Deze aanpak richt zich in eerste aanleg op het zo optimaal mogelijk benutten van de beschikbare budgettaire ruimte. Op basis van de rekeningresultaten van de afgelopen jaren concluderen we dat we over het algemeen afsluiten met een positief saldo.

In de aanloop naar de herijking van het gemeentefonds verkennen we of we met een 'omgekeerde budgetoverheveling' de financiële ruimte in de begroting nog beter kunnen benutten. De eerste inzichten maken duidelijk dat de jaarlijkse overschotten zeer divers zijn samengesteld en op budgetniveau vooral incidenteel van aard. Door gedurende het jaar de mogelijkheden te benutten om budgetten binnen de programma's te verschuiven, kan een effectievere inzet plaatsvinden.

De vertaling naar de begroting kan invulling krijgen door per taakveld/kostensoort/programma aan de voorkant taakstellingen te rammen, die we onderbouwen vanuit een analyse van de rekeningresultaten. Gedurende het boekjaar monitoren we via de trimesterrapportages de realisatie en vervolgens vertalen we een en ander naar invulling van de taakstellingen.

Belangrijk aspect hierbij is dat sprake van moet zijn van structureel reële ramingen. Aan ons de taak om de taakstellingen goed te onderbouwen zodat die aantoonbaar te realiseren zijn. Op dit aspect zoeken we zo nodig afstemming met de provincie als toezichthouder, zodat we niet achteraf verrast worden.

Investerings

Investerings splitsen we in een voorbereidingskrediet en een uitvoeringskrediet. Aanvullend zullen bij langdurige projecten de lasten over meerdere jaren worden begroot, aansluitend op de fasering van de uitvoering.

Tariefontwikkeling belastingen en leges

In het collegeprogramma is opgenomen dat we terughoudend willen zijn in het verhogen van de lastendruk voor de inwoners van de gemeente Gennep.

De opbrengst Onroerendezaakbelasting (OZB) is in 2021 verhoogd met € 130.000. Deze is opgebouwd door een verhoging met 2,7% inflatiecorrectie (€ 80.000) en een hoger WOZ-volume (€ 50.000). Ook de leges zijn met de inflatiecorrectie verhoogd. De toeristenbelasting is in 2021 verhoogd met € 200.000.

Voor 2022 stellen we voor de leges en de toeristenbelasting trendmatig te verhogen. De trendmatige verhoging van de OZB en de toeristenbelasting is al meerjarig verwerkt bij vaststelling van de begroting 2021. We stellen aanvullend voor om voor 2022 het volumebeleid niet toe te passen.

Kostendekkendheid riool- en afvalstoffenheffing

Met het vaststellen van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP 2020-2024) geldt voor de rioolheffing 100% kostendekking. Door verlaging van de rekenrente en de aanwezige voorziening voor tariefegalisatie is voor de jaren 2021-2024 geen verhoging van de rioolheffing nodig. Ook voor 2025 houden we dit aan.

Voor de afvalstoffenheffing is het uitgangspunt een kostendekkend tarief. De verwerkingskosten voor meerdere afvalfracties als gevolg van hoge kwaliteitseisen en meer afkeurkosten zijn in 2020 fors gestegen. Ook de stortbelasting op het huishoudelijk restafval is hoger. Deze stijgingen gelden voor alle gemeenten. Deze verhoging is verwerkt in de begroting 2021.

Renteontwikkeling

De rente die wij betalen over onze geldleningen wordt omgeslagen over de boekwaarde van onze activa inclusief de waarde van de voorraad grondexploitaties. De omslagrente is nu 1,5%. Jaarlijks lossen we op onze geldleningen € 2 miljoen af. Onze rentelasten dalen hierdoor met € 80.000 per jaar. Door de voorgenomen investeringen moeten we weer nieuwe geldleningen afsluiten. De huidige rente voor vaste geldleningen is lager dan 1,5%. Forse stijgingen zijn nog niet te verwachten. We stellen voor de omslagrente te bepalen op 1,5 % (was 2,0%).

Loonkostenontwikkeling

De loonkosten worden geraamd op basis van de formatie per juli 2021.

We volgen de CAO-ontwikkelingen en houden rekening met periodieke verhogingen, gratificaties, ambtsjubilea e.d. De CAO loopt tot 1 januari 2021. De ontwikkeling van de loonkosten in 2021 en volgende jaren is nog niet bekend. De stijging van de loonkosten als gevolg van verhoging van de premies voor pensioen en zorgverzekeringswet en eigen-risicodragerschap voor WW worden meegenomen. Met name de pensioenpremies hebben de afgelopen jaren geleid tot aanzienlijke verhogingen.

Loonontwikkelingen gesubsidieerde sector

Voor loonontwikkeling in de gesubsidieerde sector wordt net als voorgaande jaren geen indexcijfer toegepast. Met een aantal partijen zijn, daar waar sprake is van een langjarige subsidierelatie, afspraken gemaakt over indexatie. We kiezen niet voor een algemene indexatie voor de loonontwikkeling, maar stellen de budgetten bij op basis van de door de instellingen ingediende begroting.

Prijzontwikkeling

Het is al jaren beleid een algemene kostenstijging op basis van het landelijk verwachte inflatiepercentage niet door te voeren. Als op basis van de onderbouwing van het budget een verhoging noodzakelijk is, wordt dit verwerkt (bijvoorbeeld bij areaaluitbreiding). Uit de analyses van de saldi van de recente jaarrekeningen blijkt dat de budgetten (structureel) toereikend zijn. In het begrotingsproces zorgen we voor een goede kwantitatieve onderbouwing van budgetten. We handhaven de keuze om de budgetten niet standaard te verhogen met een inflatiepercentage.

Prijzontwikkeling subsidies

Het beleid is om de subsidies jaarlijks te indexeren (op basis van CPI). De indexering van de subsidies verwerken we in de Begroting 2022.

Oormerken van middelen

Specifieke rijksbijdragen komen beschikbaar voor het doel waarvoor ze verstrekt zijn. Andere vormen van intern oormerken, restbudgetten of 'potjes' creëren, zijn niet aan de orde.

Reserves en voorzieningen

In de afgelopen jaren hebben we de omvang van onze reservepositie voortdurend versterkt. In de Begroting 2021 is daarom gezocht naar mogelijkheden om op een verantwoorde wijze deze middelen beschikbaar te maken voor de realisatie van onze ambities.

Uit de jaarlijkse stresstest blijkt dat de omvang van de reserves goed is. De weerstandscoefficiënt per 31 december 2020 is 11,25. Dit betekent dat de aanwezige reserves 11,25 keer hoger zijn dan de ingeschatte risico's.

Voor het planmatig onderhoud van wegen is een voorziening beschikbaar. De dotatie aan deze voorziening is jaarlijks met € 50.000 verhoogd tot structureel € 355.000. De voorziening heeft hiermee voldoende omvang. Voor het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen zijn middelen beschikbaar in de begroting die worden toegevoegd aan de voorziening onderhoud gebouwen. In de loop van 2021 actualiseren we het MJOP. De gevolgen hiervan voor de voorziening vertalen we in de Begroting 2022 (en voor 2021 zo mogelijk via de 2e trimesterrapportage).

Op grond van het collegeprogramma is de omvang van de reserve sociaal domein gemaximaliseerd op € 1 miljoen. De afgelopen jaren hebben geleerd dat de uitgaven binnen het sociaal domein fors fluctueren. Ze blijven in totaliteit echter wel binnen de beschikbare budgetten. We hebben geen beroep hoeven te doen op de reserve sociaal domein. De reserve is wel ingezet voor incidentele inzet van capaciteit binnen het sociaal domein voor de transformatie.

De structurele weerstandscapaciteit kan bestaan uit de onbenutte belastingcapaciteit, onvoorzien structureel en de structurele begrotingsruimte. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit algemene reserve, onvoorzien incidenteel, stille reserves en incidentele begrotingsruimte.

Begrotingsbrief provincie

De provincie stuurt jaarlijks een brief over de aandachtspunten voor de begroting naar de raad. In de brief staan algemene toetsingsaspecten en aandachtspunten voor de Begroting 2022 en Meerjarenbegroting 2023-2025. Het uitgangspunt voor de beoordeling door de provincie is het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtskader 2020 Gemeenten. In ons proces van totstandkoming van de begroting (en de jaarrekening) houden we dit kader nadrukkelijk in het oog. De begrippen en kaders die worden gehanteerd, hanteren we als toets voor onze P&C-documenten.

COVID 19

De gevolg van COVID-19 zijn onzeker. De provincie adviseert de keuze om het al of niet te verwerken nadrukkelijk in de inleiding toe te lichten. Indien de financiële gevolgen niet worden verwerkt in de (meerjaren)begroting, wordt aanbevolen een risico-inschatting in de paragraaf Weerstandsvermogen op te nemen. Wij hebben het voornemen om een zo goed mogelijke inschatting van de risico's op te nemen in de paragraaf Weerstandsvermogen.

Notitie rechtmatigheidsverantwoording

De parlementaire behandeling van de notitie Rechtmatigheidsverantwoording moet nog afgerond worden. Daardoor is het nog niet zeker of deze voor het verslagjaar 2021 zal gelden. Door de auditcommissie is geadviseerd om vooruitlopend op de formele vaststelling te starten met een traject om te komen tot een rechtmatigheidsverantwoording. In de vorm van een workshop beschouwen we of en zo ja wat er aangepast zou moeten worden in de (financiële) verordeningen die de relatie tussen raad en college regelen.

De rechtmatigheidsverantwoording heeft gevolgen voor de (interne) verantwoording binnen de gemeente. Voldoende grip op interne processen en de financiële huishouding zijn nodig omdat we zelf moeten aantonen dat we de budgetten rechtmatig hebben besteed. De accountant heeft al eerder aangegeven dat onze interne controle een basis hiervoor vormt. In het najaar van 2021 werken we dit waar nodig verder uit.

Notitie meerjarig financieel inzicht

De commissie BBV heeft een notitie geschreven die beoogt de samenhang tussen beleid en kengetallen te laten zien. De notitie gaat specifiek in op enkele onderdelen die in het BBV zijn voorgeschreven en die erop gericht zijn de raad (meer) inzicht te geven in de financiële positie van de gemeente op de korte en langere termijn. De onderwerpen worden geduid waarbij wordt aangegeven wat het belang voor de raad is en hoe het onderwerp moet worden toegelicht. Het gaat dan om de financiële kengetallen, de meerjarenraming, het resultaat, de reserves, de voorzieningen en de overige ratio's.

We nemen kennis van de notitie en vertalen deze zoveel als mogelijk naar onze P&C-documenten. Met de jaarlijkse stresstest geven we hier al grotendeels uitvoering aan.

Notitie Hoofdlijnen van het BBV

Het Besluit Begroting en Verantwoording op hoofdlijnen verklaard, externe verslaggeving voor decentrale overheden heeft tot doel het bevorderen van een eenduidige interpretatie en toepassing van de begrotingen en jaarstukken van gemeenten. Hiervan nemen we kennis en, voor zover we dat nog niet doen, vertalen we dit naar ons instrumentarium.

Inzicht in de structurele begrotingspositie

De provincie heeft vastgesteld dat de notitie structurele en incidentele baten en lasten niet altijd goed wordt toegepast door gemeenten. Hiertoe wordt een handreiking opgesteld, waarvan het de bedoeling is dat deze dit jaar klaar is. Specifiek wordt aandacht gevraagd voor het overzicht incidentele baten en lasten en het overzicht mutaties reserves (de toelichting op de overzichten). Indien deze tijdig beschikbaar is, zullen we deze als referentie gebruiken in het opstellen van onze begroting.

Herijking gemeentefonds

De herijking van het gemeentefonds wordt ook door de provincie genoemd. Op dit moment is er nog veel onzeker. Wij verwijzen naar het hoofdstuk Actualiteiten voor de wijze waarop wij hiermee omgaan in de (meerjaren)begroting.

Sociaal domein

Voor de beoordeling van de Begroting 2022 hanteert de provincie voor het sociaal domein als richtlijn (net als voor 2021) dat meerjarig een stelpost 'Uitkomst onderzoek jeugdzorg' geraamd mag worden. Voor Gennep zou die € 300.000 mogen bedragen onder voorwaarde dat de gemeente zelf maatregelen neemt gericht op beheersing van de kosten. Deze stelpost moet niet worden verward met de stelpost die we vorig jaar aanvullend daarop hebben geraamd. Hiervoor worden in deze voorjaarsnota voorstellen gedaan (zie hoofdstuk Actualiteiten).

Gemeenschappelijke regelingen

De provincie verzoekt de bijdrage aan de gemeenschappelijke regelingen meerjarig in één overzicht te presenteren. We zullen dit overzicht toevoegen aan de paragraaf verbonden partijen.

BTW-compensatiefonds

Het BTW-compensatiefonds (BCF) is een communicerend vat met het gemeentefonds. Als het BCF niet volledig wordt gebruikt, vloeit dit terug naar het gemeentefonds en geeft daarmee een hogere algemene uitkering. Er zijn gemeenten die hierop anticiperen door ervan uit te gaan dat het BCF niet volledig wordt gebruikt en ramen een extra bate. De provincie adviseert om hier voorzichtig mee om te gaan. De gemeente Gennep past deze systematiek niet toe.

Omgevingswet

De provincie geeft aan dat de gevolgen van de nieuwe Omgevingswet voor de gemeenten groot zijn en adviseert om als gemeente de invoering adequaat voor te bereiden. Voor de implementatie van de nieuwe Omgevingswet is een projectplan opgesteld en is een projectgroep actief. In de begroting en meerjarenbegroting zijn hiervoor middelen opgenomen. In hoofdstuk 3 gaan we hier nader op in.

Lokale heffingen

De provincie vraagt opnieuw aandacht voor het geven van inzicht in de totstandkoming van de tarieven van lokale heffingen die maximaal kostendekkend mogen zijn. Niet alle gemeenten nemen de juiste informatie hierover op in de paragraaf lokale heffingen.

Wij hebben bij de Begroting 2020 hierover geen opmerking over gekregen.

Overige

In de begrotingsbrief wordt jaarlijks een advies gegeven over het verwachte dividend van Enexis en de Bank Nederlandse Gemeenten. Het dividend van Enexis gaat dalen door de kosten die zij moeten maken voor de energietransitie. In de begroting gaan wij uit van de door de provincie geadviseerd dividend.

